

Vergaderjaar 1992–1993

23 154

Wijziging van de Wet op de loonbelasting 1964 en van de Wet Faciliteit voor de zeevaart

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen

De Europese Commissie acht het in strijd met de Europese regelgeving dat de in de Wet op de loonbelasting 1964 en in de Wet faciliteit voor de zeevaart neergelegde tegemoetkoming voor Nederlandse reders onder omstandigheden ook van toepassing kan zijn ter zake van werknemers die werkzaam zijn op een zeeschip dat niet de Nederlandse vlag voert. In verband hiermee heeft de Commissie in een brief van 19 februari 1993 (bijlage 1 bij deze memorie¹) aangedrongen op onmiddellijke stopzetting van de faciliteit voor vreemde-vlagschepen.

Teneinde hieraan op zo kort mogelijke termijn tegemoet te komen, wordt thans voorgesteld de regeling te wijzigen in die zin dat buitenlandse-vlagschepen in de toekomst niet meer onder de faciliteit kunnen vervallen.

Op 1 januari 1990 is de Wet faciliteit voor de zeevaart in werking getreden. Aanleiding voor deze wet was de motie Jorritsma-Lebbink, Kamerstukken II 1986/1987, 19 787, nr. 7. Bij de parlementaire behandeling van deze wet heeft de Eerste Kamer der Staten-Generaal verzocht om een eenvoudiger regeling per 1 januari 1992 (motie Boorsma, Kamerstukken I 1989/1990, 21 227, nr. 58c).

In mei 1991 zijn de uitgangspunten voor een vereenvoudigde regeling ter notificatie aan de Europese Commissie voorgelegd. Naar aanleiding hiervan zijn door de Commissie in 1991 en 1992 driemaal schriftelijk vragen gesteld over de nieuwe en de huidige wet, waarop van Nederlandse zijde aanvullende informatie is verschaft. Begin december 1992 heeft Directoraat-Generaal (DG) VII (Transport) van de Commissie principiële bezwaren heeft tegen toepassing van de faciliteit – ook de huidige – ten aanzien van zeevarenden die werkzaam zijn op schepen die varen onder buitenlandse vlag. Zulk een toepassing is mogelijk indien de totale vloot van de reder hoofdzakelijk (voor de jaren 1990 tot en met 1994: grotendeels) onder Nederlandse vlag vaart. Op grond van deze regeling wordt de faciliteit thans (1993) ook toegepast ten aanzien van de werknemers van zo'n 15 vreemde-vlagschepen. Naar schatting heeft de

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

faciliteit in de jaren 1990, 1991 en 1992 voor in totaal 10 mln. (3,5 mln. per jaar, dit is nog geen 4% van het totale belang van de faciliteit) betrekking gehad op buitenlandse-vlagschepen.

Naar aanleiding van de bezwaren van de Commissie is begin december aan haar meegedeeld dat de nieuwe (vereenvoudigde) faciliteit nog slechts zal gelden voor schepen onder Nederlandse vlag. Bevorderd zal worden dat een wetsvoorstel met de aan de wensen van de Commissie aangepaste vereenvoudigde faciliteit – nadat deze opnieuw aan de Commissie is voorgelegd – zo spoedig mogelijk bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal wordt ingediend.

Met betrekking tot de huidige faciliteit wordt thans voorgesteld de steun aan de buitenlandse-vlagschepen op zo kort mogelijke termijn stop te zetten.

Voorgesteld wordt om de faciliteit nog slechts van toepassing te laten zijn voor werknemers die werkzaam zijn op schepen die varen onder Nederlandse vlag. Met de invoering van deze voorwaarde is de grond ontvallen aan de huidige eis dat de werkgever zijn scheepvaartbedrijf hoofdzakelijk onder Nederlandse vlag moet uitoefenen.

Uitvoeringsaspecten

In verband met de wens van de Europese Commissie wordt voorgesteld de onderhavige wijziging zo spoedig mogelijk, dat wil zeggen met ingang van de kalendermaand na de plaatsing in het Staatsblad, te realiseren. Dit levert uitvoeringstechnisch geen problemen op. Voor de bepaling of de faciliteit van toepassing is ter zake van een werknemer is steeds de situatie op het inhoudingstijdstip bepalend. De desbetreffende administraties zijn in verband hiermee reeds ingesteld op de soort mutaties zoals deze voortvloeien uit dit wetsvoorstel; nieuwe gegevens hoeven hiervoor niet te worden verzameld. De voorgestelde ingangsdatum biedt aldus de inhoudingsplichtige voldoende ruimte om op het eerstkomende inhoudingstijdstip met de nieuwe situatie rekening te houden.

Ten aanzien van de vereenvoudigingsaspecten zij het volgende opgemerkt. Het voorstel leidt enerzijds tot vereenvoudiging omdat de regelgeving minder gecompliceerd is. Aan de andere kant wordt de loonadministratie van werkgevers die thans de faciliteit mede genieten voor werknemers die op een schip onder buitenlandse vlag varen, ingewikkelder. Door hen zal namelijk voortaan moeten worden bijgehouden of de zeevarenden binnen het scheepvaartbedrijf van de reder werkzaam zijn op een schip onder Nederlandse vlag (gefacilieerd) of op een schip onder buitenlandse vlag (niet gefacilieerd).

Budgettaire aspecten

Het voorstel leidt er enerzijds toe dat de faciliteit niet meer kan worden genoten voor werknemers die werkzaam zijn op schepen onder buitenlandse vlag. Anderzijds wordt het in bepaalde gevallen mogelijk de faciliteit te genieten, waar dat voorheen niet mogelijk was. Naar verwachting zullen de budgettaire effecten van het voorstel per saldo te verwaarlozen zijn.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel I, onderdeel A, strekt ertoe de faciliteit nog slechts van toepassing te laten zijn met betrekking tot werknemers die werken op een schip onder Nederlandse vlag. Hiermee vervalt tevens het vereiste dat de reder hoofdzakelijk moet varen onder Nederlandse vlag. Voor de

faciliteit blijft wel van belang dat het zeeschip wordt geëxploiteerd in het kader van een zeescheepvaartbedrijf. Hiermee wordt namelijk voorkomen dat de faciliteit wordt genoten in situaties waar deze niet voor bedoeld is, zoals voor binnenlandse veerdiensten.

De nieuwe tekst van het vierde lid maakt de leden vijf en zes overbodig. De in deze leden opgenomen uitbreiding en beperking vloeit thans – voor zover van belang in de nieuwe opzet – reeds voort uit de omschrijving in het vierde lid.

De in artikel II voorgestelde wijzigingen van de Wet faciliteit voor de zeevaart zijn van technische aard en vloeien voort uit de hiervoor aangegeven wijzigingen van artikel 17 van de Wet op de loonbelasting 1964. Zij brengen geen wijziging in het tot de datum van inwerkingtreding van dit voorstel geldende regime.

De Staatssecretaris van Financiën,
M. J. J. van Amelsvoort

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
J. R. H. Maij-Weggen